

Utredning av «statlig hjelpepakke» for oppgradering av skolebygg

Foreldreutvalget for grunnopplæringen (FUG)

Innhold

- Innledning – side 3
- Finansiering av grunnskole – side 6
- Økonomiske virkemidler – side 14
- Anbefalinger – side 24
- Referanser – side 27

Innledning

Innledning

- Telemarksforsking er bedt om å utrede forslag til en konkret «statlig hjelpepakke» for oppgradering av skolebygg. I en slik hjelpepakke kan tenkes å inngå bl.a. en særskilt tilskuddsordning for vedlikehold/opprusting av skolebygg, rentekompensasjonsordning og frie midler med «bruksanvisning», dvs. at en del av veksten i frie midler skal «reserveres» vedlikehold av skolebygg.

Bakgrunn

- Foreldreutvalget for grunnopplæringen har siden høsten 2021 jobbet inn mot sentrale myndigheter for å få på plass statlig hjelp til kommunene – siden 4 av 10 skoler (ca 230.000 elever) har ikke-godkjent inneklima ([210518_State-of-the-Nation-2021.pdf \(rif.no\)](#)).
 - Det fysiske miljøet i skolen skal være i samsvar med de faglige normene som fagmyndighetene til en hver tid anbefaler. Opplæringsloven § 9A-7, andre ledd, første setning.
- Fram til 2016 fantes en rentekompensasjonsordning som kunne benyttes til skolebygg og svømmeanlegg.
- Nåværende regjering har inntatt i sin plattform (Hurdalsplattformen) at den vil gjeninnføre rentekompensasjonsordningen.

Finansiering av grunnskole

Rammefinansiering

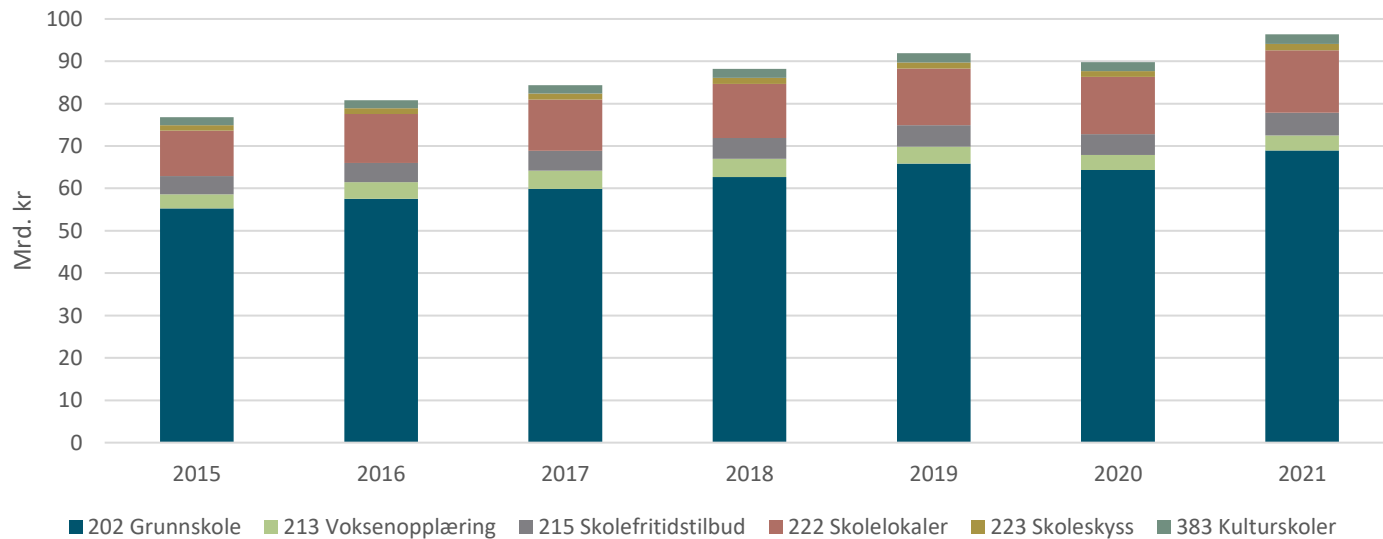
- Det er bred politisk tilslutning til at kommunesektoren i hovedsak skal rammestyres, og dermed at øremerkede tilskudd kun bør benyttes i særskilte tilfeller. Rammefinansiering av kommunale oppgaver gir den mest kostnadseffektive utnyttelsen av ressursene ved at kommunene gis mulighet til selv å vurdere hvilke behov innbyggerne har, og bestemme hvordan kommunens samlede oppgaver skal løses. Nærhet til beslutningsprosessen gir også innbyggerne mulighet til å påvirke tjenestetilbudet og prioriteringene lokalt. Øremerking innebærer at det er staten som definerer behovene og prioriteringene, ikke kommunene slik systemet for rammestyringen legger til grunn.
- Et øremerket tilskudd kan isolert sett ha god effekt, men kan samtidig ha uheldige virkninger for andre tjenesteområder i kommunene og for kommunens samlede prioriteringer. Et system med mange tilskuddsordninger medfører dessuten risiko for at tilskuddene til dels motvirker hverandre, og at virkningene av hver enkelt tilskuddsordning blir nøytralisert. Lekkasjeeffektene kan også være betydelige, det vil si at kommunene omprioriterer midler til andre formål slik at ressursbruken på området det gis tilskudd til, ikke øker like mye som det kommunen mottar i tilskudd. Undersøkelser viser at øremerkede tilskudd kan favorisere kommuner med ressurser til å søke og bære eventuelle egenandeler. Dette gir høy sannsynlighet for at ordningene ikke treffer etter hensikten og derfor ikke bidrar til å realisere nasjonale målsettinger på en effektiv måte.

Inntektssystemet for kommunene

- Kommunene har ansvaret for viktige velferdstjenester som skole, barnehage, helse og omsorg. Disse tjenestene blir i hovedsak finansiert gjennom de frie inntektene, som består av rammetilskudd fra staten og skatteinntekter fra innbyggerne
- Norske kommuner har ulik geografi, alderssammensetning, og ulike levekår. Noen kommuner har mange barn i skolealder, andre kommuner har mange lange reiseavstander, spredt bosetting, og/eller mange eldre som trenger omsorgstjenester. Dette gjør at kommunale tjenester, som grunnskole, barnehage, og omsorgstjenester, ikke koster det samme å tilby i alle kommuner.
- Formålet med inntektssystemet er å bidra til at kommunene kan gi et likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne gjennom å kompensere for ufrivillige kostnadsforskjeller.
- Inntektssystemet består av flere elementer, blant annet en utgiftsutjevning som skal kompensere kommunene for ufrivillige variasjoner i utgiftsbehovet, en utjevning av skatteinntekter, og ulike regionalpolitisk begrunnede tilskudd.

Utgifter til grunnskole

- I dag er det kommunenes utgifter som er regnskapsført på seks funksjoner i KOSTRA som inngår i grunnskolesektoren i utgiftsutjevningen: 202 Grunnskole, 213 Voksenopplæring, 215 Skolefritidstilbud, 222 Skolelokaler, 223 Skoleskyss og 383 Musikk- og kulturskoler. Totalt var kommunenes brutto driftsutgifter til grunnskole om lag 96,3 mrd. kr i 2021. Utgiftene til grunnskolesektoren varierer betydelig mellom kommunene.

Brutto driftsutgifter til grunnskole 2021. Mrd. kr. Kilde: KOSTRA

Dagens delkostnadsnøkkel for grunnskole

- Grunnskolenøkkelen består av kriteriene antall barn i aldersgruppen 6–15 år, innvandrere 6–15 år, bosettingskriteriene sone- og nabokriteriet og gradert basiskriterium.
 - Det viktigste kriteriet for å forklare variasjonene i kommunenes utgifter til grunnskole er antall barn i grunnskolealder, og dette kriteriet utgjør vel 92 pst. av nøkkelen.
 - Gradert basiskriterium fanger opp at det er noen smådriftsulempen knyttet til kommunestørrelse innenfor grunnskolesektoren, mens kriteriet antall innvandrere 6–15 år fanger opp at noen kommuner har høyere utgifter til opplæring av minoritetspråklige elever.
 - Bosettingskriteriene fanger opp at det er dyrere å drive grunnskoler i kommuner med et spredt bosettingsmønster enn i mer sentraliserte kommuner, fordi det kan være behov for å ha mindre skoler og klasser som gjør tilbudet dyrere.

Delkostnadsnøkkel grunnskole 2022. Vekter. Kilde: KDD

	2022
Innbyggere 6-15 år	0,9247
Innvandrere 6-15 år, ekskl. Skandinavia	0,0277
Sonekriteriet	0,0177
Nabokriteriet	0,0177
Gradert basiskriterium	0,0122
Sum	1,0000

*) Delkostnadsnøkkelen for grunnskole utgjør i overkant av 25 pst. av den samlede kostnadsnøkkelen.

Kapitalkostnader og fordeling av ressurser

- I prinsippet omfatter utgiftsutjevningen både driftsutgifter og kapitalkostnader, med kapitalkostnader definert som kapitalslit og en kalkulatorisk rentekostnad. Kapitalkostnader er likevel holdt utenfor både i beregningen av kostnadsnøkler og i utledningen av det beløpet som omfordeles. Det betyr at om kapitalkostnadene og behovet for kapital varierer mellom kommuner, så tas det ikke hensyn til denne variasjonen i fordelingen av ressurser.
- Telemarksforsking har på oppdrag fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet ved Inntektssystemutvalget, vurdert om avskrivningene i KOSTRA gir et godt anslag på kommunenes kapitalkostnader, slik at disse kan benyttes i beregningsgrunnlaget for inntektssystemet. Vår gjennomgang viser at vi ikke vil foreslå noen endringer i beregningsgrunnlaget for utgiftsutjevningen i inntektssystemet, dvs. fortsatt holde kapitalkostnader utenom. Avskrivningene i KOSTRA – basert på blant annet historisk kost og et brutto avskrivningsgrunnlag, kan gi et upresist uttrykk for variasjonen i kapitalkostnader mellom kommuner. En fordeling av ressurser tilsvarende et flatt tilskudd pr. innbygger vurderer vi til å være en akseptabel tilnærming.

Inntektssystemutvalget NOU 2022: 10

- Inntektssystemutvalget har nylig levert sin utredning om inntektssystemet for kommunene. Utvalget har foretatt en helhetlig gjennomgang av inntektssystemet for kommunene, og legger i denne utredningen fram sine vurderinger og forslag til endringer. Utvalget mener dagens inntektssystem i hovedsak fungerer godt, men foreslår noen endringer blant annet knyttet til kommunenes skatteinntekter, regionalpolitiske tilskudd og utjevningen av kostnadsforskjeller mellom kommunene.
- Utvalgets analyser viser at dagens delkostnadsnøkkel for grunnskole står seg godt, og at denne i hovedsak bør videreføres. Den viktigste forklaringsfaktoren for variasjoner i kommunenes utgifter til grunnskole er antall barn i grunnskolealder i kommunen. Utvalgets analyser tyder på at det er noe høyere utgifter knyttet til elever på ungdomstrinnet enn på barnetrinnet, og utvalget anbefaler derfor at det gjøres et skille mellom disse aldersgruppene i grunnskolenøkkelen.
 - Utvalgets forslag til grunnskolenøkkel er i hovedsak basert på analyser av kommunenes utgifter i 2019. Lærernormen ble innført fra høsten 2018, og ble trappet videre opp høsten 2019. Utgiftstallene i 2019 inneholder derfor ikke full effekt av lærernormen, da denne først får full virkning på utgiftene fra og med 2020. På grunn av usikkerheten om hvordan koronapandemien har påvirket kommunenes utgifter i 2020, har utvalget valgt å basere sitt forslag til kostnadsnøkkel på analyser av utgiftene i 2019. Framover bør det imidlertid gjøres en oppdatert analyse og vurdering av delkostnadsnøkkelen for grunnskole, slik at effekten av normen for lærertetthet og dermed muligheter for å ta ut stordriftsfordeler, også blir hensyntatt i analysene og delkostnadsnøkkelen.

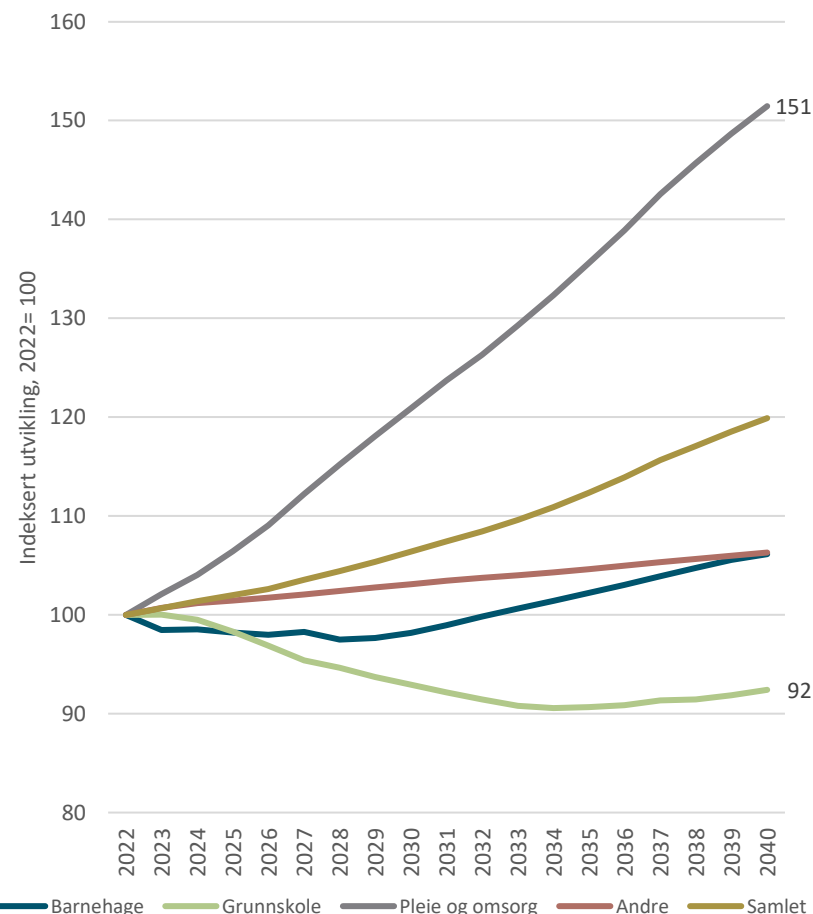
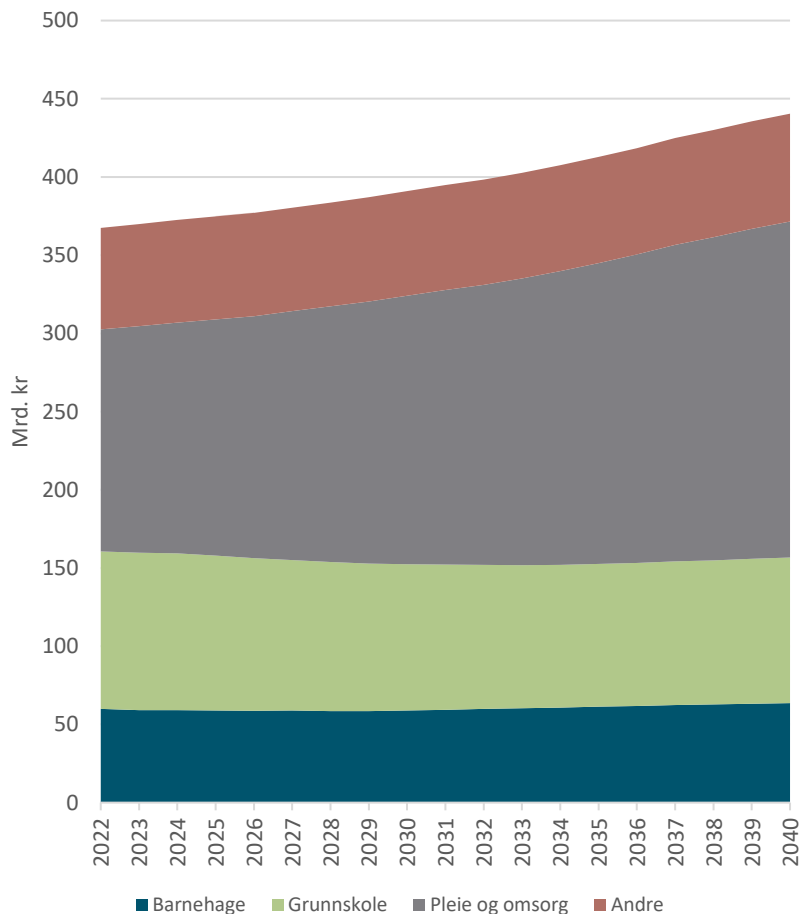
Delkostnadsnøkkel grunnskole. Forslag fra inntektssystemutvalget. Vekter. Kilde: Inntektssystemutvalget

	Forslag utvalget
Innbyggere 6-12 år	0,5719
Innbyggere 13-15 år	0,3365
Innvandrere 6-15 år, ekskl. Skandinavia	0,0320
Sonekriteriet	0,0211
Nabokriteriet	0,0211
Gradert basiskriterium	0,0174
Sum	1,0000

Framtidig tjenestebehov

- Teknisk beregningsutvalg for kommunal økonomi (TBU) har siden 2002 beregnet demografikostnader for kommunene. Anslagene er basert på uendret standard, dekningsgrad og effektivitet i tjenesteytingen, og er et uttrykk for hva det vil koste kommunen å bygge ut tjenestetilbudet for å holde tritt med befolkningsutviklingen.
 - TBU estimerer at den demografiske utviklingen i 2022 vil medføre merutgifter (demografikostnader) for kommunene på om lag 2,2 mrd. i 2023. Utgiftsberegningene er basert på hovedalternativet (MMMM) fra de siste befolkningsframskrivingene fra SSB. Merutgiftene som må finansieres av de frie inntektene, vil med hovedalternativet kunne anslås til om lag 1,7 mrd. kr for 2023. Det understrekes at utgiftsberegningene er beheftet med stor usikkerhet.
- Demografikostnadene vil gjenspeiles gjennom inntektene fra staten, og analysen vil slik sett gi en indikasjon på hvilke økonomiske rammebetingelser kommunene vil ha for å håndtere framtidig befolkningsutvikling og endret utgiftsbehov.
- Framtidig økte demografikostnader vil i hovedsak kunne knyttes til de eldre aldersgruppene og tjenesteområdet pleie og omsorg.
 - Færre barn i grunnskolealder vil gi redusert utgiftsbehov på grunnskole (-8 prosent fram til 2040).

Framtidig utgiftsbehov

Beregnet utgiftsbehov på ulike sentrale tjenesteområder 2022-2040. SSB MMMM. Kommunene. Faste mrd. 2022-kr. Kilde: SSB/TBU/beregninger ved TF

Utvikling i beregnet utgiftsbehov ulike sentrale tjenesteområder 2022-2040. SSB MMMM. Kommunene. Indeksert utvikling, 2022=100. Kilde: TBU/beregninger ved TF

Økonomiske virkemidler

Økonomiske virkemidler

- Økonomiske virkemidler omfatter blant annet overføringer over statsbudsjettet, i form av øremerkede tilskudd til spesielle formål eller som rammebudsjettering. I en statlig hjelpepakke for oppgradering av skolebygg kan som nevnt tenkes å inngå bl.a. en særskilt tilskuddsordning, rentekompensasjonsordning og frie midler med «bruksanvisning», dvs. at en del av veksten i frie midler skal «reserveres» vedlikehold av skolebygg.
- I det følgende vil vi gjennomgå aktuelle ordninger.

Frie midler med bruksanvisning

- I Statsbudsjettet blir det lagt til grunn en gitt vekst i frie inntekter (skatt og rammetilskudd). Veksten i frie inntekter må ses i sammenheng med kommunenes anslåtte merutgifter som følge av befolkningsutviklingen og merutgifter knyttet til pensjon. I tillegg kommer eventuelle særskilte satsinger innenfor veksten i frie inntekter (frie midler med bruksanvisning).
- I Prop. 1 S (2021-2022) la regjeringen til grunn en vekst i frie inntekter på 2,0 mrd. kr for kommunesektoren i 2022. Merkostnader til demografi og pensjon ble beregnet til hhv. 0,9 mrd. kr og 0,4 mrd. kr. I tillegg ble 0,2 mrd. kr av veksten begrunnet i særskilte satsinger.
 - 100 mill. kr ble begrunnet med å legge til rette for flere barnehagelærere i grunnbemanningen og skulle ses i lys av ambisjonen om at 50 pst. av de ansatte i barnehagen skal være barnehagelærere innen 2025. Videre ble 100 mill. kr av veksten begrunnet med tiltak for barn og unges psykiske helse.
- Etter dette ble kommunesektorens handlingsrom anslått å øke med 0,5 mrd. kr i 2022.

Tilskuddsordning for vedlikehold/opprustning av skolebygg

- Ved behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2020 vedtok Stortinget et øremerket tilskudd til kommunene på 2,5 mrd. kr til vedlikehold og rehabilitering av kommunal infrastruktur.
 - I Prop. 127 S (2019–2020) fremmet regjeringen flere tiltak for å få fart på norsk økonomi igjen. Som ett av flere tiltak for å motvirke arbeidsledigheten, foreslo regjeringen et tilskudd på 2,5 mrd. kr til vedlikehold av kommunale bygg og anlegg. Tilskuddet skulle bidra til å skape arbeidsplasser i den lokale bygg- og anleggsnæringen. Tilskuddet skulle benyttes til tiltak innen vedlikehold, rehabilitering og oppgradering av kommunale bygg og anlegg. Midlene skulle brukes til prosjekter og tiltak som kommer i tillegg til allerede vedtatte prosjekter i kommunens opprinnelige, vedtatte årsbudsjetter for 2020. Prosjektene måtte være satt i gang i løpet av 2020. 2,0 mrd. kr av tilskuddet ble fordelt med et likt beløp per innbygger, mens 0,5 mrd. kr ble fordelt etter andel arbeidsledige. Tilskuddet ble gitt til alle kommuner uten søknad.
- Rapporteringen fra sektoren viser at kommunene har brukt midlene de fikk i ekstraordinært tilskudd til vedlikehold godt. Tilskuddet har stimulert til aktivitet i bygg og anlegg samtidig som kommunene har fått anledning til å ruste opp sin infrastruktur. På denne måten har tiltakspakken hatt positiv påvirkning både for de ansatte i de utsatte næringene og innbyggerne i landets kommuner. Tilskuddet kom mange sektorer til gode. Om lag 20 prosent av tilskuddet ble brukt til skolebygg. Kommunene har i all hovedsak klart å oppfylle kriteriene som ble satt. I underkant av halvparten av midlene ble brukt i 2020, mens det resterende var bundet opp i prosjekter som ble igangsatt i 2020, men som fortsatte inn i 2021.

Rentekompensasjon for skole- (og svømme-)anlegg

- Skolesatsingen for opprustning av skolebygg startet 1. januar 2002.
 - Rentekompensasjon for skolebygg 2002-2009 (låneramme 15 mrd. kr).
Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg 2009-2016 (låneramme 15 mrd. kr).
- Målet med ordningene har vært å stimulere kommunene til å bygge nye skole- (og svømme)anlegg og rehabilitere og ruste opp eksisterende anlegg.
- I statsbudsjettet ligger det fortsatt inne en bevilgning (post 65, kap. 225 KD) som skal benyttes til å innfri tilsagn om rentekompensasjon som ble gitt i perioden 2002–2016. I 2022 foreslo departementet å bevilge 128,8 mill. kr på posten. Det ble da lagt til grunn en renteforutsetning på 1 pst. for 2022.

Investeringskompensasjon reform 97

- Som følge av grunnskolereformen i 1997 og skolestart for 6-åringer fikk kommunene investeringskompensasjon. Beregningsgrunnlaget for investeringsrammen på 4,889 mrd. kr i St.prp.nr 1 (1997-98) omfattet:
 - Antall nye klasser som utløses som følge av skolestart for seksåringer
 - Antall nye klasser med flere enn 21 elever
 - Kommunenes opplysninger om ledig kapasitet og behov for å bygge nye og tilpasse eksisterende skolelokaler
 - Beregningsteknisk forutsetning om antall kvadratmeter areal pr klasse og pr seksåring som ikke utløser ny klasse
 - Beregningsteknisk forutsetning om geografisk differensierte kvadratmeterpriser for henholdsvis nybygg og tilpasning av lokaler
- Investeringsrammen dannet utgangspunkt for beregning av årlig investeringskompensasjon til den enkelte kommune. Investeringskompensasjonen dekket kommunenes årlige utgifter knyttet til et lån på størrelse med investeringsrammen. Årlig investeringskompensasjonsbeløp ble beregnet basert på følgende forutsetninger:
 - En låneform med like store avdrag over 10 år for inventar og 20 år for bygg (serielån).
 - En rente som vurderes årlig i lys av utviklingen på lånemarkedet.

Investeringsstilskudd til omsorgsplasser

- Investeringsstilskudd til omsorgsboliger og sykehjem ble etablert i 2008, som del av innføringen av Omsorgsplan 2015 (St.prp. nr. 1 (2007-2008)).
- Investeringsstilskuddet har som formål å «stimulere kommunene til å fornye og øke tilbudet av sykehjems plasser og omsorgsboliger for personer med behov for heldøgns helse- og omsorgstjenester, uavhengig av alder, diagnose eller funksjonshemming». Ordningen forvaltes av Husbanken, på vegne av Helse- og omsorgsdepartementet (HOD).
- Tilskuddsordningen dekker en andel av investeringskostnadene, men ikke driftskostnader knyttet til omsorgsplassene. Tilskuddet gis til kommunene, og uavhengig av om kommunene velger å leie eller eie omsorgsplassene må de disponere omsorgsplassene i minst 30 år. Ordningen har vært gjenstand for flere endringer siden 2008. De siste årene har kommunene fått dekket 45 og 55 prosent av investeringskostnadene for henholdsvis omsorgsboliger og sykehjem. Videre ble det i 2017 innført krav om netto tilvekst for deler av tilskuddspotten.

Gjeninnføring av rentekompensasjonsordning for skoleanlegg?

- I en interpellasjon fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe fra Senterpartiet, til den daværende kunnskapsministeren Torbjørn Røe Isaksen fra Høyre i 2017, kommer det frem at Solberg-regjeringen hadde besluttet å utfase rentekompensasjonsordningen etter de åtte gjeldende årene som ordningen skulle vare. Toppe kritiserte regjeringen for ikke å opprette en ny rentekompensasjonsordning, mens Røe Isaksen påpekte at selv om ordningen ikke hadde så store kostnader fra år til år, forpliktet likevel staten seg til å utbetale tilskudd til rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg 20 år frem i tid. Videre hadde 87 kommuner og én fylkeskommune ikke brukt opp sin andel av investeringsrammen da fristen for å søke gikk ut ved utgangen av 2016, noe som kunne være en indikasjon på at ordningen ikke er sentral for beslutninger om investering i skolebygg i mange kommuner.
- Selv om Veikartet for universelt utformede nærskoler innen 2030 er beregnet å være samfunnsøkonomisk lønnsomt, innebærer både veikartet og en ny rentekompensasjonsordning betydelige kortsiktige kostnader på et statsbudsjett. Det er derfor uklart hvorvidt dette vil bli prioritert av Arbeiderpartiet og Senterpartiet. I tilleggspromosisjonen til statsbudsjettet for 2022 er ikke tiltakene nevnt.

Hurdalsplattformen – oppgradering av skoleanlegg

- Ifølge Hurdalsplattformen vil Regjeringen: *Gjennomføre «Veikart for universelt utformet nærskole» innen 2030, blant annet ved å gjeninnføre rentekompensasjonsordninga for skulebygg og svømmeanlegg*
- *Veikart for universelt utformet nærskole 2030* ble utarbeidet av Bufdir i 2018. Veikartet inneholder konkrete anbefalinger om tiltak for perioden 2020–2030 med mål om at alle nærskoler skal være universelt utformet i 2030. Forslaget omfatter en bred offentlig virkemiddelbruk, med økonomiske, juridiske, pedagogiske og organisatoriske tiltak.
- Det er et stort vedlikeholdsetterslep på kommunale bygg (herunder skolebygg). Oppgraderinger av skolebygg konkurrerer med andre rehabiliteringsbehov om stramme midler i kommunenes budsjetter. For å øke hastigheten på rehabilitering og oppgradering av skolebygg og uteområder mener Bufdir det er nødvendig med økonomisk støtte til kommunene. Dette kan blant annet gjøres gjennom tilskuddsbevilgninger eller gjennom en rentekompensasjonsordning.
- Bufdir anbefaler at det bør utredes nærmere hvilken type økonomisk ordning som er mest hensiktsmessig å etablere. De budsjettmessige behovene må også utredes og midler avsettes. Ved eventuell reetablering av rentekompensasjonsordningen bør den forrige ordningen først evalueres.

Anbefalinger

Anbefalinger

- Vi foreslår konkret at det opprettes en særskilt tilskuddsordning og/eller at det reetableres en rentekompensasjonsordning for oppgradering av skoleanlegg. Begge målrettet mot tiltakene i veikart for universelt utformet skoleanlegg.
 - *Øremerket tilskudd til oppgradering av skoleanlegg*
 - *Ramme på 4 mrd. kr over 4 år fordelt kommunevis etter andel beregnet utgiftsbehov på grunnskole (med årlig bevilgning over statsbudsjettet i perioden 2024-27).*
 - *Rentekompensasjonsordning for skoleanlegg.*
 - *Tidsbegrenset over 4 år (2024-2027), og ikke 8 år som i de tidligere ordningene.*
 - *Investeringsramme på minimum 20 mrd. kr, der fylkeskommunene også forutsettes å ha sin del.*
- Alle kommuner skal ha mulighet til å ta del i tilskuddsordningen(e), selv om behovet i den enkelte kommune for å innfri alle kravene i veikartet naturligvis vil variere. En kommune forutsettes derfor også å ha mulighet til bare å trekke på deler av sin tilsagnsramme.

Fordeling 1 mrd. kr for kommunene i Vestfold og Telemark (1000 kr)

	Innbyggere 1.7.21	Behovsindeks grunnskole 2022	Fordeling andel innbyggere	Fordeling UB grunnskole
Hele landet	5 401 825	1,0000	1 000 0000	1 000 000
3801 Horten	27 526	0,9399	5 096	4 789
3802 Holmestrand	25 286	0,9738	4 681	4 558
3803 Tønsberg	5 7449	0,9681	10 635	10 296
3804 Sandefjord	64 621	0,9875	11 963	11 813
3805 Larvik	47 580	0,9377	8 808	8 260
3806 Porsgrunn	36 536	0,9211	6 764	6 230
3807 Skien	55 386	0,9554	10 253	9 795
3808 Notodden	12 979	0,9508	2 403	2 284
3811 Færder	27 096	0,9806	5 016	4 919
3812 Siljan	2 347	1,1020	434	479
3813 Bamble	14 011	0,9892	2 594	2 566
3814 Kragerø	10 364	0,9215	1 919	1 768
3815 Drangedal	4 085	1,1025	756	834
3816 Nome	6 498	0,9438	1 203	1 135
3817 Midt-Telemark	10 400	1,0086	1 925	1 942
3818 Tinn	5 541	0,9463	1 026	971
3819 Hjartdal	1 552	1,0951	287	315
3820 Seljord	2 905	1,1331	538	609
3821 Kviteseid	2 446	0,8756	453	397
3822 Nissedal	1 426	1,3187	264	348
3823 Fyresdal	1 217	1,3019	225	293
3824 Tokke	2 146	1,1397	397	453
3825 Vinje	3 747	1,0885	694	755
Vestfold og Telemark	423 144	0,9678	78 334	75 809

Referanser

- Hurdalsplattformen 2021-2025
- Meld. St. 2 (2019–2020) Revidert nasjonalbudsjett 2020
- NOU 2022: 10 Inntektssystemet for kommunene
- Notat fra TBU Demografisk utvikling og kommunesektorens utgifter nye befolkningsframskrivninger, Kommunal og distriktsdepartementet August 2022
- Prop. 1 S (2021–2022) For budsjettåret 2022 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet
- Prop. 1 S (2021–2022) For budsjettåret 2022 under Kunnskapsdepartementet
- Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) For budsjettåret 2022 — Endring av Prop. 1 S (2021–2022) Statsbudsjettet 2022
- Prop. 127 S (2019–2020) Endringer i statsbudsjettet 2020
- Rapport fra Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi, Juni 2022
- St.prp. nr. 1 (2007-2008) Omsorgsplan 2015
- STATE OF THE NATION – Norges tilstand 2021, Rådgivende ingeniørers Forening
- Veikart. Universelt utformet nærscole 2030. Bufdir 2018